

REFERAT Børn- og Ungeudvalget 2018-2021 d. 20-03-2018

Mødedato   Tirsdag d. 20. marts 2018 kl. 08:30

Mødested   Udvalgsværelset, Ørbækvej 100, Fløj 2

Indholdsfortegnelse

Skolernes ferieplan 2019/2020.....	3
Odense står sammen mod banderne - udmøntning af Budget 2018.....	5
Mødedeltagelse i kontaktudvalg.....	10
Fokuseret indsats på civilsamfundsområdet.....	13
Temadrøftelse: Hvordan sikrer vi de bedste rammer om et godt børn- og ungeliv i Odense Kommune.....	17
Målstyret undervisning og læringsportaler.....	19
Drøftelse af kapacitet og servicemål i Børn- og Ungetandplejen.....	20
Status på Sammenhængende Borgerforløb.....	27
Arbejdet med unge og gode overgange.....	33
Aktuelle sager.....	37

Punkt 1: Skolernes ferieplan 2019/2020

17.00.00-G01-2-18

Resume

Det fremgår af Folkeskolelovens § 40, stk. 2, nr. 5, at kommunalbestyrelsen træffer beslutning om antallet af skoledage.

I en præcisering til Folkeskolelovens § 14a fremgår det, at som følge af bestemmelserne i Folkeskolelovens § 40 og § 14a skal tidspunktet for elevernes skolestart fremlægges på et møde i kommunalbestyrelsen. Beslutningen om antal skoledage og første skoledag skal således træffes af kommunalbestyrelsen og kan ikke delegeres til et kommunalt udvalg.

Folkeskoleloven fastsætter, hvor mange timer eleverne på de forskellige årgange skal gå i skole på et år:

- Elever i børnehaveklassen og 1.-3. klasse skal mindst have 1200 timer i løbet af et skoleår inklusiv pauser
- Elever i 4.-6. klasse skal mindst have 1320 timer i løbet af et skoleår inklusiv pauser
- Elever i 7.-9. klasse skal have 1400 timer i løbet af et skoleår

På baggrund af de fastsatte timetal er det op til kommunen at beslutte, hvordan undervisningen skal tilrettelægges, og hvor mange skoledage eleverne skal have.

Ifølge Folkeskolelovens § 14a påbegyndes skoleåret den 1/8. I § 14, stk. 2 fastslås det, at elevernes sommerferie begynder den sidste lørdag i juni, og det fremgår af noten til § 14a, at dette betyder, at fredagen før er sidste skoledag. Sommerferien varer indtil den af kommunalbestyrelsen bestemte første skoledag efter skoleårets begyndelse.

Inden afslutningen af indeværende skoleår offentliggøres ferieplanen normalt for de kommende 2. skoleår. Ferieplanen skal godkendes af Børn- og Ungeudvalget med udgangspunkt i antal skoledage og første skoledag, som er fastsat af byrådet.

Børn- og Ungeforvaltningen har udarbejdet vedlagte forslag til ferieplan for skoleåret 2019/2020. Her foreslås det, at antal skoledage for skoleåret 2019/2020 fastsættes til 200 skoledage, som er det mest almindelige ifølge Undervisningsministeriet.

Der er i forslaget til ferieplanen for 2019/2020 taget hensyn til dels, hvorledes helligdagene falder i det pågældende skoleår og dels overenskomstmæssige bestemmelser på lærer- og pædagogområdet i forhold til ferieafvikling.

Effekt

Sagen har ingen konsekvenser for et eller flere af Odensemålene.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender:

1. Antallet af skoledage for skoleåret 2019/2020 fastlægges til 200 skoledage med første skoledag mandag den 12/8 2019.

2. Ferieplanen for skoleåret 2019/2020.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget anbefaler indstillingen.

Sagsfremstilling

Der henvises til sagsresumé.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Endeligt udkast - ferieplan 2019-2020 word

Punkt 2: Odense står sammen mod banderne - udmøntning af Budget 2018

00.15.00-A00-4-18

Resume

Odense Byråd besluttede på mødet den 22/2 2017 at sende et tydeligt signal om, at Odense står sammen mod banderne, og at aktiv deltagelse i bekæmpelsen og forebyggelsen af bander er en kommunal kerneopgave.

Som følge af byrådsbeslutningen blev der nedsat en tværgående arbejdsgruppe under Direktørgruppen. Arbejdsgruppen har igangsat en række initiativer, der har til formål at svække banderne og deres virke i Odense. I den forbindelse er der bl.a. udarbejdet en medarbejdertryghedspakke og oprettet en fælles indgang på hjemmesiden; www.nejtilbander.dk, ligesom Specialenheden i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen er blevet etableret. I samarbejde med Fyns Politi og en række lokale aktører fra byens erhvervsliv, boligorganisationerne, Cityforeningen og arbejdsmarkedets parter er det desuden lykkedes at afholde en række tryghedsskabende stormøder.

For at styrke indsatsen yderligere besluttede et flertal i byrådet i Budget 2018 at afsætte 10 mio. kr. til Odense Kommunes bandeindsats – Odense står sammen mod banderne.

Midlerne er afsat til tre konkrete indsatser:

1. Et stærkt fokus på forebyggelse, som skal sikre, at flere af byens børn og unge fravælger banderne til fordel for meningsfulde fællesskaber.
2. Støtte til socialt udsatte borgere, som skal være med til at skærme byens udsatte borgere mod udnyttelse og misbrug fra bandemiljøet.
3. Bedre hjælp til ofrene, som skal sikre, at ofre for og vidner til bandekriminalitet får den hjælp, støtte og vejledning, de har brug for.

I denne sag præsenteres udmøntningsforslaget til de tre indsatser. Indholdet og omstændighederne omkring indsats 3 "Bedre hjælp til ofrene" bliver behandlet i Økonomiudvalget på mødet den 13/3 2018, da der i forbindelse med denne indsats ikke skal flyttes midler mellem forvaltningerne.

Effekt

Flere kommer i uddannelse og job

Indsatsen "Bedre hjælp til ofrene" kan potentielt have en positiv effekt på andelen af borgere, der bliver fastholdt i uddannelse og job. Erfaringen viser, at et vidneforløb kan have negative konsekvenser for borgernes mentale trivsel og i sidste ende resultere i en afkobling fra arbejdsmarkedet. Det er Offerrådgivningen Fyns vurdering, at et forløb hos dem har en gavnlig effekt på fastholdelsen til arbejdsmarkedet.

Flere borgere er sunde og trives

Ved at styrke Offerrådgivningen Fyns kompetence til at hjælpe, støtte og vejlede ofre for og vidner til bandekriminalitet, kan Odense Kommune potentielt forebygge psykiske mén og styrke de berørte borgeres psykiske sundhedstilstand og trivsel.

Flere borgere er betydningsfulde deltagere i fællesskaber

Både forskning og erfaringen i Odense Kommune viser, at et styrket fællesskab er et af de stærkeste midler til at afholde børn og unge fra at søge mod bandemiljøet. Derfor vil det være et konkret fokusområde i indsats 1 ”Et stærkt fokus på forebyggelse”, som udmøntes under overskriften ”Stærke fællesskaber for alle”, at styrke de unges tilknytning til fritids- og foreningslivet. Det forventes altså at have en positiv effekt på de unge borgeres deltagelse i positive fællesskaber.

Indsatsen ”Støtte til socialt udsatte borgere” forventes desuden at have en positiv effekt for socialt udsatte borgere, der vil opleve et større sikkerhedsnet i situationer med afpresning og vold fra bandekriminelle.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen, Børn- og Ungeforvaltningen og Beskæftigelses- og Socialforvaltningen indstiller til respektive udvalg, at byrådet godkender:

1. Indsatsen ”Et stærkt fokus på forebyggelse – stærke fællesskaber for alle” og budgetneutral tillægsbevilling på styringsområdet Service på 2.000.000 kr. i 2018 og 2.048.000 kr. i 2019 fra Økonomiudvalget til Børn- og Ungeudvalget.
2. Indsatsen ”Støtte til socialt udsatte borgere” og budgetneutral tillægsbevilling på styringsområdet Service på 1.500.000 kr. i 2018 og 1.536.000 kr. i 2019 fra Økonomiudvalget til Beskæftigelses- og Socialudvalget.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget anbefaler indstillingen.

Sagsfremstilling

1. Et stærkt fokus på forebyggelse - ”Stærke fællesskaber for alle”

Formålet med indsatsen ”Et stærkt fokus på forebyggelse” er, at flere børn og unge fravælger de problemskabende ungegrupperinger.

Indsatsen har fokus på et styrket samarbejde på tværs af eksisterende indsatser og skal sikre inddragelse af relevante kommunale aktører samt repræsentanter fra civilsamfundet. Projektet skal således ses som et pilotprojekt, der omgives af en række eksisterende indsatser.

Indsatsen tilrettelægges, så der på sigt er mulighed for at skalere og implementere den forebyggende model i den almene drift i andre relevante lokalområder.

Den specifikke indsats tilrettelægges bl.a. på baggrund af det forskningsmæssigt validerede redskab ”Youth Level of Service – Case Management Inventory” (YLS/CMI). Redskabet er et screenings- og dokumentationsværktøj, som kan måle den unges risikograd og behov inden for 8 faktorer.

Screeningen af eleverne danner grundlag for iværksættelse af målrettede indsatser på tre niveauer:

1. Forebyggende indsats (i alt 200 til 300 elever): der arbejdes med hele årgangen. Aktiviteterne foregår primært i skoletiden. Forældre og fagpersonale på skolen inddrages blandt andre.
2. Foregribende indsats (anslået 25 % svarende til 50 til 75 elever): der arbejdes med udvalgte børn i grupper, og forløbene målrettes gruppen. Forældre, Ungdomscentre, fritids- og foreningslivet inddrages. Der samarbejdes bl.a. tæt med Get2Sport.

3. Indgribende indsats (anslået 5 til 10 % svarende til 15 til 30 elever): der arbejdes med enkeltindivider. Der iværksættes målrettede, individuelt tilrettelagte forløb med fokus på udvikling af personlige og sociale kompetencer. Der tilknyttes en relationsmedarbejder. Forældre, Ungdomscentre, fritids- og foreningslivet og andre inddrages.

Det særligt nyskabende i pilotprojektet:

- I kraft af bl.a. et screenings- og dokumentationssystem (YLS/CMI) arbejdes der systematisk med screening og analyse af en hel årgang.
- Der indgår en høj grad af relationel koordinering mellem fagområderne.
- Der samarbejdes systematisk med fritids- og foreningslivet.
- Der er tale om metodeudvikling med særligt fokus på forebyggelse af fødekædeproblematikker med henblik på, at et tilrettet koncept fremover kan inddrages i tilsvarende arbejde.

Målgruppe:

Udvælgelsen af målgruppen for pilotprojektet tager afsæt i de fire lokalområder i Odense Kommune, der i perioden 1/1 2014 til 1/12 2017 har haft flest registreringer af bandebekymringer på bande-bekymringslisten hos SSP Odense. De fire lokalområder er:

- Vollsmose
- Rosengård/Ejerslykke
- Skt. Hans/Rising
- Vestre/Åløkke/Provstegård.

Den primære målgruppe er afgrænset til at omfatte børn i 6. klasse inden for de udvalgte lokalområder (i alt 200 til 300 børn).

Erfaringerne med indsatsen vil indgå som del af Odense Kommunes bidrag til arbejdet i Det Nationale Råd for Bandebekæmpelse.

I Budget 2018 er der afsat i alt 4,0 mio. kr. fordelt med 2,0 mio. kr. i 2018 og 2019, som målrettes forebyggelsesarbejdet.

2. Støtte til socialt udsatte borgere

Formålet med indsatsen ”Støtte til Socialt udsatte borgere” er at hjælpe byens mest udsatte borgere, når de bliver udsat for forskellige former for afpresning, udnyttelse, misbrug mv. fra organiserede kriminelle grupperinger. Samtidig er formålet at fremme, at flere socialt udsatte borgere anmelder episoder med vold, afpresning mv. til Fyns Politi.

Som en del af indsatsen bliver der afsat midler, som kan uddeles til frivillige og sociale organisationer efter følgende principper og kriterier:

1. Understøttelse til akut-indsatser (både kort- og langsigtet og løbende understøttelse) og hjælp til socialt udsatte borgere, der oplever trusler fra det bandekriminelle miljø.
2. Styrkelse af netværk og rekruttering af frivillige kræfter.
3. Understøttelse af generel oplysning om indsatserne.

Akut-pulje til praktisk understøttelse ved akut flytning fra byen

Der vil blive afsat en særskilt pulje under indsatsen, der er øremærket de særlige udgifter, der kan være forbundet med hurtigt at skulle hjælpe en socialt udsat borger væk fra byen og sørge for et midlertidigt ophold andetsteds. Det vil være muligt for både de sociale organisationer og andre frivillige kræfter fra civilsamfundet at ansøge om dækning af deres udgifter i forbindelse med denne indsats.

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen er i samarbejde med Borgmesterforvaltningen ved at afstemme hjemmelsgrundlaget for etableringen af en Akut-pulje. Når der foreligger hjemmelsgrundlag, kan Odense Kommune afsætte midler til en særskilt Akut-pulje.

I Budget 2018 er der afsat samlet 3,0 mio. kr. fordelt med 1,5 mio. kr. i 2018 og i 2019.

3. Bedre hjælp til ofre

Indsatsen ”Bedre hjælp til ofre” skal sikre en bedre og mere synlig støtte, hjælp og vejledning til ofre, pårørende og vidner for bandekriminalitet.

Offerrådgivningen Fyn tilbyder allerede støtte, hjælp og generel vejledning til ofre, vidner og pårørende. Med midlerne fra Budget 2018 forventer Offerrådgivningen at kunne målrette indsatsen særligt over for odenseanske borgere, der er ofre for og vidner til bandekriminalitet.

Midlerne vil gå til at underbygge og udbygge den eksisterende mentorordning og Offerrådgivningen Fyns generelle kompetence til at håndtere denne særlige målgruppe, dog med særlig fokus på borgere i Odense. Indsatsen skal dermed sikre, at ofre og vidner får den hjælp og støtte, de har brug for.

Konkret vil indsatsen udmønte sig i tre spor:

1. En indsats for at rekruttere flere frivillige.
2. Efteruddannelse og opkvalificering af frivillige. Herunder også intern rådgivning og supervision af frivillige.
3. En indsats, der i samarbejde med relevante aktører som Fyns Politi skal synliggøre indsatsen over for målgruppen.

Ved at tage hånd om de odenseanske borgere, der er ofre for og vidner til bandekriminalitet, kan Odense Kommune være med til at forebygge psykiske mén, der kan resultere i generel mistrivsel og sygdom – og i sidste ende afkobling fra arbejdsmarkedet.

Indsatsen tilrettelægges, så det bliver muligt at justere indholdet i forhold til den nationale vidnepakke, som forventes at komme til politisk behandling i foråret 2018.

Baseret på det nuværende behov for rekruttering, opkvalificering og formidling efterspørger Offerrådgivningen Fyn 441.250 kr. udbetalt i 2018 og 347.500 kr. udbetalt i 2019. Det indstilles, at Borgmesterforvaltningen bemyndiges til at justere beløbet inden for en ramme af 0,5 mio. kr., hvis behovet viser sig at være større. I tilfælde af, at der er større, uforbrugte midler inden for rammen af de 0,5 mio. kr., vil de blive overført til arbejdet i indsatsen ”Et stærkt fokus på forebyggelse”. Derved sikres det, at midlerne anvendes til det formål, de er afsat til.

Mulighed for psykologsamtaler

Der oprettes et generelt tilbud om gratis og anonym psykologrådgivning til borgere i Odense Kommune, som har været offer for, pårørende eller vidne til en banderelateret forbrydelse.

Tilbuddet tilbydes til borgere, der ikke har mulighed for at få hjælp i et af kommunens øvrige tilbud.

Offerrådgivningen Fyn orienteres om tilbuddet og kan opfordre og støtte ofre, vidner og pårørende til at benytte tilbuddet.

Tilbuddet forankres under Økonomiudvalget, Sundhedssekretariatet. Det indstilles, at Borgmesterforvaltningen bemyndiges til at fastlægge den endelige organisering af tilbuddet inden for en afsat ramme på 1,0 mio. kr. i hvert af årene 2018 og 2019.

Kobling til Indsats 2 – Støtte til socialt udsatte borgere

Der forventes at være en særlig kobling mellem denne indsats og indsatsen ”Støtte til socialt udsatte borgere”. Gennem de involverede frivillige organisationer i Indsats 2 bliver det muligt at udbrede viden om Offerrådgivningen Fyns arbejde, ligesom de frivillige organisationer i stigende grad vil kunne trække på Offerrådgivningen Fyn, der får tilført flere ressourcer.

I budget 2018 er der afsat 3,0 mio. kr. fordelt med 1,5 mio. kr. i 2018 og i 2019 til offerrådgivningens arbejde. Af det oprindelige budget reserveres der i denne sag 0,5 mio. kr. til Offerrådgivningen Fyns arbejde og 1,0 mio. kr. til et psykologtilbud i hvert af årene.

Økonomi

Vedrørende indsats 1, ”Et stærkt fokus på forebyggelse – stærke fællesskaber for alle”, indsats 2, ”Støtte til Socialt udsatte borgere” og indsats 3 ”Bedre hjælp til ofrene”, er det p.t. forventningen, at de afsatte bevillinger på henholdsvis 4,0 mio. kr. og 3,0 mio. kr. anvendes fuldt ud til indsatser beskrevet i sagsfremstillingen.

På den baggrund indstilles det, at der via en budgetneutral tillægsbevilling overføres en bevilling på 2,0 mio. kr. i 2018 og 2,0 mio. kr. i 2019 fra de eksisterende bevillinger til ”Et stærkt fokus på forebyggelse” under Økonomiudvalget til styringsområdet Service under Børn- og Ungeudvalget.

Det indstilles endvidere, at der via en budgetneutral tillægsbevilling overføres en bevilling på 1,5 mio. kr. i 2018 og 1,5 mio. kr. i 2019 fra de eksisterende bevillinger til ”Støtte til socialt udsatte borgere” under Økonomiudvalget til styringsområdet Service under Beskæftigelses- og Socialudvalget.

Denne sag påvirker ikke kommunens kassebeholdning.

Punkt 3: Mødedeltagelse i kontaktudvalg

84.00.00-A00-2-17

Resume

Kontaktudvalgene er en overbygning til forældrebestyrelser på dagtilbud-, skole- og specialområdet og danner grundlag for erfaringsudveksling mellem de folkevalgte politikere på børn- og ungeområdet, forældre og medarbejderrepræsentanter.

På møde den 6/2 2018 drøftede Børn- og Ungeudvalget blandt andet perspektiver og muligheder for kontaktudvalgenes møder. På mødet den 27/2 2018 besluttede udvalget en fremtidig model for kontaktudvalgs- og mødestruktur.

I forlængelse af udvalgets valg af model, bedes udvalget i denne sag godkende fordeling af udvalgsmedlemmer på de respektive kontaktudvalg.

Udvalget vil på kommende møde få forelagt en beslutningssag om godkendelse af reviderede vedtægter for kontaktudvalg.

Effekt

Sagen har ingen konsekvenser for et eller flere af Odensemålene.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget godkender forslag til fordeling af udvalgsmedlemmer på de respektive kontaktudvalg.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget godkender indstillingen.

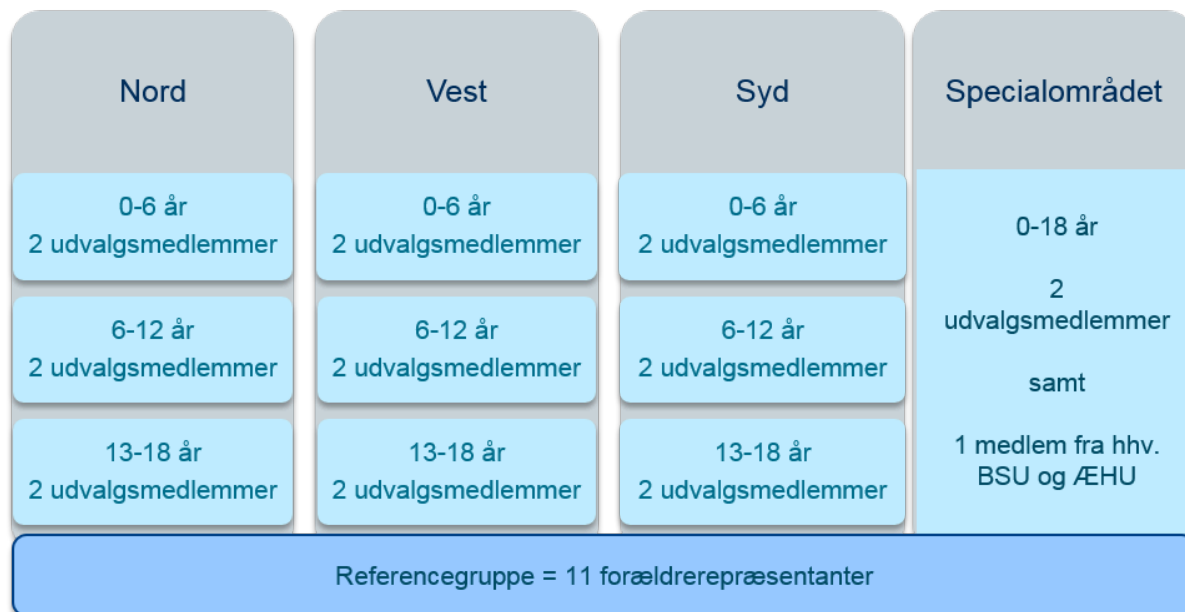
Sagsfremstilling

Kontaktudvalgene blev etableret i 2014 med en tilkendegivelse fra udvalget om, at udvalget ønsker et stærkt forældredemokrati, hvor den direkte dialog mellem forældrerepræsentanter og folkevalgte politikere er vigtig. Kontaktudvalgene er en overbygning til forældrebestyrelser på dagtilbud-, skole- og specialområdet og danner grundlag for erfaringsudveksling mellem de folkevalgte politikere på børn- og ungeområdet, forældre og medarbejderrepræsentanter.

Samarbejdet i kontaktudvalgene skal:

- Give politikere indblik i hverdagen på skolerne og i dagtilbuddene
- Skabe et forum, hvor forældre kan drøfte helt konkrete forhold omkring deres institution eller skole med medlemmer af Børn- og Ungeudvalget
- Give forældre- og medarbejderrepræsentanter indsigt i de strategiske dilemmaer i Børn- og Ungeforvaltningen

På møde den 27/2 2018 besluttede udvalget følgende kontaktudvalgs- og mødestruktur:

Strukturen udgør i alt 10 kontaktudvalg og tager afsæt i de 3 geografiske områder (nord, vest og syd), der udspringer af forvaltningens tidligere regionsstruktur. Inden for hvert område er et aldersopdelt kontaktudvalg for dagtilbudsområdet (0-6 år), indskoling og mellemtrin på skoleområdet (6-12 år) og ungemiljøerne (13-18 år). Derudover er der et bydækkende kontaktudvalg for det samlede specialområde (0-18 år). Formændene for de 10 kontaktudvalg udgør sammen med formanden for ungdomsskolebestyrelsen en referencegruppe, som mødes ad hoc med rådmanden for at drøfte aktuelle forhold.

Der deltager 2 medlemmer fra Børn- og Ungeudvalget i hvert kontaktudvalg. På kontaktudvalget for det samlede specialområde deltager desuden 1 udvalgsmedlem fra hhv. Beskæftigelses- og Socialudvalget og Ældre- og Handicapudvalget.

Der afholdes 1 årligt møde i hvert kontaktudvalg og 1 årligt møde på tværs af alle kontaktudvalg.

For fortsat at udvikle kvaliteten i mødeafholdelsen i kontaktudvalgene og i den politiske understøttelse fastlægger og koordinerer forvaltningen møder i kontaktudvalg, fællesmøder, udvalgsmøder og møder i Referencegruppen. Den koordinerede proces sikrer, at udvalget kan forberede og samle op på kontaktudvalgsmøder og fællesmøder. Referencegruppen kan inddrages i forberedelsen af et program for fællesmøderne.

Medlemmet fra hhv. Beskæftigelses- og Socialudvalget og Ældre- og Handicapudvalget orienterer 2 gange årligt i eget udvalg under aktuelle sager om status på arbejdet i kontaktudvalget for det samlede specialområde.

Udvalgsmedlemmers deltagelse i kontaktudvalg

Udvalgsmedlemmerne skal fordele sig på de 10 kontaktudvalg. På baggrund af udvalgets drøftelse af principper og interesser har forvaltningen udarbejdet et forslag til fordeling af udvalgsmedlemmer på de respektive kontaktudvalg:

Kontaktudvalg

Udvalgsmedlemmer

Nord

Dagtilbudsområdet (0-6 år)

Abdirashid Abdi og Mark Grossmann

Indskoling og mellemtrin på skoleområdet
(6-12 år)

Marlene Ambo-Rasmussen og Ulla G.
Chambless

Ungemiljøerne (13-18 år)

Pernille Bendixen og Tim Vermund

Syd

Dagtilbudsområdet (0-6 år)

Pernille Bendixen og Tim Vermund

Indskoling og mellemtrin på skoleområdet
(6-12 år)

Abdirashid Abdi og Mark Grossmann

Ungemiljøerne (13-18 år)

Marlene Ambo-Rasmussen og Ulla G.
Chambless

Vest

Dagtilbudsområdet (0-6 år)

Marlene Ambo-Rasmussen og Ulla G.
Chambless

Indskoling og mellemtrin på skoleområdet
(6-12 år)

Pernille Bendixen og Tim Vermund

Ungemiljøerne (13-18 år)

Abdirashid Abdi og Mark Grossmann

Specialområdet

Specialområdet (0-18 år)

Marlene Ambo-Rasmussen og Ulla G.
Chambless

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder kommunens kassebeholdning.

Punkt 4: Fokuseret indsats på civilsamfundsområdet

18.00.00-A00-4-17

Resume

Fagudvalgene skal årligt vælge en fokuseret indsats, der kan understøtte de respektive forvaltningers udfordringer og/eller uforløste potentialer i samspillet med civilsamfundets aktører. Arbejdet understøttes af Center for Civilsamfund, der danner rammen om kommunens tværgående arbejde på civilsamfundsområdet.

Næste runde af fokuserede indsatser har opstart den 1/5 2018 og løber frem til den 1/6 2019. På børn- og ungeområdet peges der på følgende tre forslag, som hver især indeholder potentiale for at øge børn og/eller unges trivsel og udvikling i samspil med civilsamfundet:

Indsats 1: Skabe lokalt forankrede generationsmøder som afsæt for fællesskab om fælles interesser

Indsats 2: Netværk på småbørnsfamilieområdet – fra graviditet til skolestart

Indsats 3: Udbredelse af kendskab til den almindelige underretningspligt blandt frivillige organisationer

Forvaltningen anbefaler, at udvalget peger på indsats 1 "Skabe lokalt forankrede generationsmøder som afsæt for fællesskab om fælles interesser" som fokuseret indsats. Indsatsen understøtter direkte effektmålet "Flere borgere er betydningsfulde deltagere i fællesskaber". Det er vigtigt, at børn og unge lærer at indgå i forskelligartede fællesskaber. I mødet mellem generationer kan børn/unge og ældre tage ansvar og drage ansvar for hinanden. Betydningsfulde fællesskaber giver samtidigt et godt fundament for trivsel, udvikling og læring hos den yngre såvel som den ældre generation.

Effekt

Sagen forventes at have positiv effekt på en eller flere af følgende Odensemål, afhængigt af hvilken af de tre forslag til fokuserede indsatser, udvalget vælger at prioritere:

Indsats 1: Skabe lokalt forankrede generationsmøder som afsæt for fællesskab om fælles interesser

Flere borgere er betydningsfulde deltagere i fællesskaber

Det er vigtigt, at børn og unge lærer at indgå i forskelligartede fællesskaber. I mødet mellem generationer kan børn/unge og ældre tage ansvar og drage ansvar for hinanden. Betydningsfulde fællesskaber giver samtidigt et godt fundament for trivsel, udvikling og læring hos den yngre såvel som den ældre generation.

Indsats 2: Netværk på småbørnsfamilieområdet – fra graviditet til skolestart

Flere borgere er betydningsfulde deltagere i fællesskaber og Flere borgere er sunde og trives

Et systematisk samarbejde på småbørnsfamilieområdet på tværs af fagområder og frivillige sociale foreninger kan medvirke til at styrke, at de berørte familier oftere henvises til et relevant frivilligt tilbud og oplever styrket

netværksdannelse til frivillige og/eller andre børnefamilier. Frivillige sociale foreningers tilbud kan som supplement til de fagprofessionelles indsats bidrage til øget sundhed og trivsel hos de berørte familier.

Indsats 3: Udbredelse af kendskab til den almindelige underretningspligt blandt frivillige organisationer

Flere borgere er sunde og trives

Udbredelse af viden om tegn og symptomer på overgreb mod børn og unge samt kendskab til underretningspligten blandt frivillige foreninger og organisationer kan understøtte en tidlig indsats til gavn for børn og unges sundhed og trivsel.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget godkender indsats 1 "Skabe lokalt forankrede generationsmøder som afsæt for fællesskab om fælles interesser" som fokuseret indsats.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget godkender indsats 1 "Skabe lokalt forankrede generationsmøder som afsæt for fællesskab om fælles interesser" som fokuseret indsats.

Sagsfremstilling

I Odense Kommune er det tværgående arbejde på civilsamfundsområdet forankret i Center for Civilsamfund, som blev etableret i 2013. Centeret er forankret i By- og Kulturforvaltningen, men arbejdet går på tværs af fagforvaltninger. Center for civilsamfund understøtter udmøntningen af kommunens civilsamfundsstrategi Fælles om Odense og byrådets otte effektmål.

Centeret har overordnet følgende opgaver:

- At være én indgang for civilsamfundet med placering i Borgernes Hus
- Aktivt at samarbejde med civilsamfundets aktører
- Understøttelse af forvaltningerne i samarbejde med civilsamfundet
- Systematisk vidensopsamling

På byrådsmødet den 11/11 2015 blev det besluttet, at det tværgående arbejde med civilsamfundsopgaverne skal fokuseres, således at arbejdet tænkes sammen med forvaltningernes kerneopgaver og bidrager i løsningen heraf samt rykker tættere på det enkelte fagudvalg. Økonomiudvalget blev den 30/8 2017 forelagt en evaluering af Center for Civilsamfunds samlede opgaveløsning, som blev besluttet videreført.

Med baggrund heri bliver fagudvalgene årligt bedt om at udvælge en fokuseret indsats, der kan understøtte de respektive forvaltningers udfordringer og/eller uforløste potentialer i samspillet med civilsamfundets aktører. Center for Civilsamfund understøtter arbejdet i projektperioden.

Børn- og Ungeudvalget besluttede den 30/8 2016 at pege på "Lokale fællesskaber via Fritidsvejledningen og Fritidsvejledning Uden Grænser" som en fokuseret indsats med potentiale for at øge børn og unges trivsel gennem involvering af civilsamfundet. Center for Civilsamfund understøttede arbejdet med den fokuserede indsats i perioden fra

den 1/3 til den 1/10 2017 i regi af ungdomsskolen, UngOdense. Den fokuserede indsats har blandt andet banet vejen for samarbejdet mellem UngOdense og Red Barnet om projekt Plads til alle, hvor frivillige følgevenner følger børn og unge i udsatte positioner til fritidsaktiviteter.

Næste runde af fokuserede indsatser har opstart den 1/5 2018 og løber frem til den 1/6 2019. På børn- og ungeområdet peges der på følgende tre forslag, som hver især indeholder potentiale for at øge børn og/eller unges trivsel og udvikling i samspil med civilsamfundet:

Indsats 1: Skabe lokalt forankrede generationsmøder som afsæt for fællesskab om fælles interesser

Det er et potentiale i, at børn og unge lærer at indgå i forskelligartede fællesskaber, hvilket kan give et godt fundament for trivsel, udvikling og læring. I mødet mellem generationer kan børn/unge og ældre tage ansvar og drage ansvar for hinanden.

Center for Civilsamfund kan i et udvalgt lokalområde afdække behovet og potentialet blandt børn/unge og ældre for relations-skabende aktiviteter. Centrale aktører kan fx være skoler, børnehaver, plejecentre, frivillighuse/aktivitetscentre for seniorer samt lokalt forankrede foreninger.

Sammen med de forskellige aktører kan Center for Civilsamfund desuden igangsætte prøvehandling, som kan blive til inspiration for andre lokalområder og aktører. Udgangspunktet kan fx være en delt interesse om fx cykling, madlavning, fortælling/læsning, køkkenhave eller noget helt andet, som kan motivere både unge og ældre til et aktivt liv i et betydningsfuldt fællesskab. Tanken er, at når først de gode relationer er skabt, vil det blive lettere at hente hjælp og støtte hos hinanden i andre situationer.

Indsats 2: Netværk på småbørnsfamilieområdet – fra graviditet til skolestart

Der er et potentiale i et sikret og mere systematiseret samarbejde på småbørnsfamilieområdet, herunder omkring sårbare børnefamilier, på tværs af fagområder og frivillige sociale foreninger. Den fokuserede indsats skal understøtte relationer og rammer for dialog-, erfarings- og idéudveksling mellem medarbejdere og frivillige sociale organisationer, som gør en væsentlig forskel for småbørnsfamilier i Odense Kommune. Mulige aktører er Dagtilbud, Familie og Velfærd og Sundhed og Forebyggelse samt relevante frivillige sociale foreninger og idrætsforeninger, der leverer en målrettet social indsats gennem deres tilbud.

Resultatet forventes ikke kun at være et styrket samspil i form af en mere udbredt inddragelse af/henvisning til frivillige sociale foreninger blandt relevante medarbejdere, men også stærkere samarbejde omkring indsatser, hvor medarbejdere og frivillige med fordel kan supplere hinanden. For de berørte familier kan det blandt andet betyde, at de oftere kan henvises til et relevant frivilligt tilbud, og heraf oplever styrket netværksdannelse til frivillige og/eller andre børnefamilier.

Center for Civilsamfund kan bidrage med at kortlægge det konkrete behov blandt frivillige sociale foreninger og relevante faggrupper, fx etablering af et tværgående netværk. På baggrund af kortlægningen kan der udvikles og igangsættes et koncept, som kan afprøves i regi af FAMKO Vest til efterfølgende inspiration og eventuel udbredelse. I det A.P. Møller-støttede projekt FAMKO Vest er der, som led i den styrkede indsats for sårbare småbørnsfamilier, tiltænkt et styrket samarbejde med relevante civilsamfundsaktører.

Indsats 3: Udbredelse af kendskab til den almindelige underretningspligt blandt frivillige organisationer

Nogle børn og unge bliver desværre udsat for vold og seksuelle overgreb, hvilket kan have vidtrækkende konsekvenser for de børn og unge, det går ud over. Fysiske, psykiske og seksuelle overgreb mod børn er et ofte tabubelagt og fortiet

problem, som både familiemedlemmer, fagpersoner og andre voksne omkring barnet kan være utrygge ved at skulle involvere sig i. Alle har dog et ansvar for at støtte børn og unge og så tidligt som muligt opdage og reagere, når børn og unge udsættes for fysiske, psykiske eller seksuelle overgreb – uanset hvem der begår overgrebene.

Der er behov for at udbrede viden om tegn og symptomer på overgreb samt kendskabet til den almindelige underretningspligt, så alle, der potentielt kan bidrage til en tidlig indsats, er bekendte med, at underretningspligten er personlig, og er bekendte med, hvem de skal tage kontakt til, hvis de er bekymrede for et barn eller en ung. Den fokuserede indsats skal udbrede kendskabet til underretningspligten blandt de frivillige organisationer og understøtte, at de frivillige organisationer klædes på til i højere grad at bidrage til en tidlig indsats, hvor børn og unge med behov for støtte får den hjælp, de har brug for.

Center for Civilsamfund kan bidrage med at tilrettelægge og gennemføre lokalt tilpassede kommunikationsplaner til relevante frivillige foreninger med henblik på at udbrede kendskabet til underretningspligten. Samarbejdet med Center for Civilsamfund er en øget mulighed for at bidrage til, at flere voksne omkring børn og unge i Odense Kommune bringes i spil i forhold til at opspore børn og unge med behov for særlig støtte, så det kommunale system bliver bekendt med disse børn og kan yde den hjælp og støtte, der er behov for.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder kommunens kassebeholdning.

Punkt 5: Temadrøftelse: Hvordan sikrer vi de bedste rammer om et godt børn- og ungeliv i Odense Kommune?

00.01.00-A00-5303-17

Resume

Børn- og Ungeudvalget skal i dag drøfte temaet: Hvordan sikrer vi de bedste rammer om et godt børn- og ungeliv i Odense Kommune?

Temadrøftelsen er en del af introduktionen til Børn- og Ungeudvalget.

Drøftelsen faciliteres på mødet af forvaltningen.

Indstilling

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter temaet ”Hvordan sikrer vi de bedste rammer om et godt børn- og ungeliv i Odense Kommune?”.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Som en del af introduktionen til Børn- og Ungeudvalget er der planlagt fem temadrøftelser:

1. Hvordan bliver alle børn så dygtige, som de kan?
2. Hvordan bliver mønsterbrud et kendetegn for Odenses børn og unge?
3. Hvordan sikrer vi de bedste rammer om et godt børn- og ungeliv i Odense Kommune? (i dag)
4. Hvordan rustes børnene til fremtidens digitale samfund?
5. Hvordan bliver børn og unge i Odense endnu sundere både mentalt og fysisk?

Temadrøftelserne skal:

- Give udvalget et godt kendskab til børn- og ungeområdet, herunder samarbejdspartnere, muligheder, udfordringer, økonomi, lovgivning mv., så udvalget har de bedste muligheder for at sætte politisk og strategisk retning
- Give udvalget gode rammer for politiske drøftelser i udvalget om politiske ambitioner og målsætninger
- Give udvalget mulighed for på baggrund af ovenstående at beslutte nye udvalgsmaal med tilhørende indikatorer og ambitionsniveauer inden sommerferien 2018

Temadrøftelserne vil bestå af:

- Oplæg fra forvaltningen, f.eks. om et specifikt fagområde eller målgruppe, en vigtig politik, en konkret praksisfortælling, der kan illustrere, hvordan der arbejdes i forvaltningen mv.
- Drøftelse af fremhævede spørgsmål og dilemmaer
- Opsamling med fokus på, hvad der er det vigtigste, som forvaltningen skal tage med fra de politiske drøftelser

Fokus i dagens temadrøftelse

Den tredje temadrøftelse har titlen ”Hvordan sikrer vi de bedste rammer om et godt børn- og ungeliv i Odense Kommune?”

Temadrøftelsen lægger op til en bred fortolkning af begrebet "gode rammer" og vil rumme tre konkrete nedslag

- Flere børn i Odense Kommune, herunder hvad det betyder for forvaltningens servicetilbud, når der kommer flere børn til byen.
- Servicetilbud af høj kvalitet som en del af Odenses tiltrækningsstrategi, herunder et nedslag i robotklyngen i Odense Kommune, og hvordan Børn- og Ungeforvaltningen har en rolle i Odense Kommunes samlede tiltrækningsstrategi
- Forholdet mellem private og kommunale skoler og dagtilbud, herunder et nedslag i udviklingen i private servicetilbud og hvad det betyder for Odense Kommune.

Der vil efter hvert nedslag gives lejlighed til, at udvalget kan drøfte deres umiddelbare tanker og refleksioner. Til sidst er der mulighed for, at udvalget kan drøfte deres egne bud på, hvad gode rammer om et godt børn- og ungeliv er i Odense Kommune.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder kommunens kassebeholdning.

Punkt 6: Målstyret undervisning og læringsportaler

17.00.00-A00-5-18

Resume

Udvalgsmedlem Tim Vermund har bedt forvaltningen om at belyse arbejdet med målstyret undervisning og digitale platforme i folkeskolen, med henblik på politisk drøftelse.

Der efterspørges en konkret belysning af, hvilke tiltag og processer forvaltningen har iværksat på området omkring målstyret undervisning og digitale platforme.

Skoleafdelingen giver et kort oplæg til drøftelsen.

Indstilling

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter sagen.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Der henvises til sagsresumé.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder kommunens kassebeholdning.

Punkt 7: Drøftelse af kapacitet og servicemål i Børn- og Ungetandplejen

29.00.00-A00-21-17

Resume

Børn- og Ungeudvalget blev på møde den 6/2 2018 mundtligt orienteret om status på Børn- og Ungetandplejen med baggrund i det nye dataoverblik, som er skabt ultimo 2017. Endvidere er det tidligere Børn- og Ungeudvalg på møde den 21/2 2017 orienteret om Center for Tandplejes praksis for indkaldelse af børn og unge til regelmæssig tandundersøgelse, som er udarbejdet på baggrund af Sundhedsstyrelsens nationale kliniske retningslinje for fastsættelse af intervaller mellem diagnostiske undersøgelser i tandplejen i 2016 (Se forløbsdiagram i bilag 1).

Et år efter den nye praksis er implementeret er der skabt et dataoverblik, der tegner et billede af en Børn- og Ungetandpleje i Odense Kommune med uhensigtsmæssigt få antal regelmæssige tandundersøgelser. Uhensigtsmæssigheden ligger både i forhold til rettidig opsporing og behandling og muligheden for at komme til at leve op til den lovgivningsmæssige indberetningspligt på fire årgange. Der er behov for at få brudt med en voksende ventelisteproblematik og deraf dyrere og mere tidskrævende behandlinger af huller i tænderne.

I den sammenhæng fremlægges to modeller, der begge sikrer, at lovgivningen bliver overholdt, og at tandsundheden forbedres over tid. Forskellen på de to modeller er, at model 1 har et tydeligt element af tidlig opsporing og rettidighed i behandlingen:

Model 1: Tidlig opsporing og rettidighed i behandling – opstart 1½ år

2018	2019	2020	2021
4,9 mio.	10,0 mio.	10,2 mio.	10,4 mio.

Model 2 – opstart 3 år, eksklusiv 6 års tjek

2018	2019	2020	2021
3,5 mio.	7,2 mio.	7,4 mio.	7,6 mio.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter:

1. de to fremlagte modeller med henblik på at beslutte hvilken model, som forvaltningen skal forfølge.
2. de tre tilgange til finansiering af flere tandundersøgelser.

På baggrund af lovgivning, faglige anbefalinger og børnenes vigende tandsundhed i Odense anbefaler forvaltningen model 1.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Baggrund for det nye dataoverblik

Børn- og Ungetandplejen i Center for Tandpleje varetager alt forebyggende og behandlende arbejde med børn og unges tandsundhed. Således tilbydes:

- Regelmæssig undersøgelse af tand-, mund- og kæberegionens udvikling og sundhedstilstand.
- Individuel forebyggelse, herunder oplysning af det enkelte barn samt forældre.
- Behandling af skader og sygdomme i tand-, mund- og kæberegionen og tandregulering i overensstemmelse med regler herfor.
- Almen forebyggelse, eksempelvis deltager tandplejen på en mødegang i det forældreforberedende tilbud Sund Start Sammen.

Sundhedsstyrelsens udgivelse af den nationale kliniske retningslinje på området og vedlagte forløbsdiagram havde til formål at understøtte en systematisk behovsorienteret tandpleje af alle, så de børn og unge med aktiv tandsygdom og dem i størst risiko for at udvikle tandsygdom ses hyppigere end de børn og unge, der ikke er i samme risiko. Dette for at sikre en rationel ressourceudnyttelse, mindske ulighed i sundhed og ikke som tidligere give et "ens til alle" tilbud om tandpleje.

Da tandplejen ikke har haft et politisk fastsat serviceniveau for, hvor hyppigt børn og unge i Odense skal indkaldes til tandeftersyn, er det de faglige anvisninger fra Sundhedsstyrelsen, der til dato har dannet baggrund for den praksis, der er på området.

Hyppigheden af undersøgelsesintervaller er vigtig af flere årsager. Dels skal det opfylde indberetningspligten ift. tandsygdom på nationalt plan af de 5-, 7-, 12- og 15-årige, dels skal det efterleve at der skal gennemføres regelmæssige og systematiske undersøgelser, der følger barnets vækst, og endelig er indkaldeintervallerne afgørende for, at tandplejen har en virksom forebyggende indsats. De nationale kliniske retningslinjer anbefaler til de tre formål undersøgelsesintervaller af 12-24 måneders varighed. Forløbsdiagrammet (bilag 1) skitserer således fastlæggelse af indkaldeintervaller mellem både de regelmæssige tandundersøgelser (statusundersøgelser) for alle børn og unge og intervaller for behovsorienterede fokusundersøgelser af caries (huller i tænderne) og traumatiserede tænder (skader på tænder) mv.

I forbindelse med en række besparelser ændrede tandplejen praksis tilbage i 2013-2014. Frem til 2013 blev alle børn indkaldt til Børn- og Ungetandplejen første gang, når de fyldte 1 ½ år. I dag indkaldes børn første gang til en screening ved en klinikassistent, når de fylder 3 år. Som alternativ til den tidlige opsporing ved 1 ½ år og dermed en mere rettidig indsats i forhold til børn med risiko for tandsygdom, har man lavet et samarbejde med sundhedsplejen i forhold til det forældreforberedende tilbud Sund Start Sammen. Dette giver mulighed for at give de forældre, der deltager i Sund Start Sammen en generel viden om, hvordan barnet opnår god tandsundhed, men dette bidrager ikke til opsporing af de børn og familier med et særligt behov for at blive set før 3 års alderen og få en mere individuel vejledning.

Ud over ændring af den helt tidlige indsats i alder er der også ændret markant i personalesammensætningen, så der i dag er meget få tandlæger og forholdsvis mange flere tandplejere og klinikassistenter ansat.

Med de forskellige omlægninger af praksis gennem nogle år og som led i en professionalisering af den samlede ledelse i Center for Tandpleje det seneste år, har der været flere årsager til at se på egen praksis ud fra en systematisk og databaseret tilgang.

Det nye datagrundlag giver blandt andet et billede af tandplejens faktiske undersøgelsesintervaller og kan dermed også anskueliggøre, hvad den ændrede praksis tilbage i 2013 har betydet for børn og unge i Odense.

Situationen i Børn- og Ungetandplejen

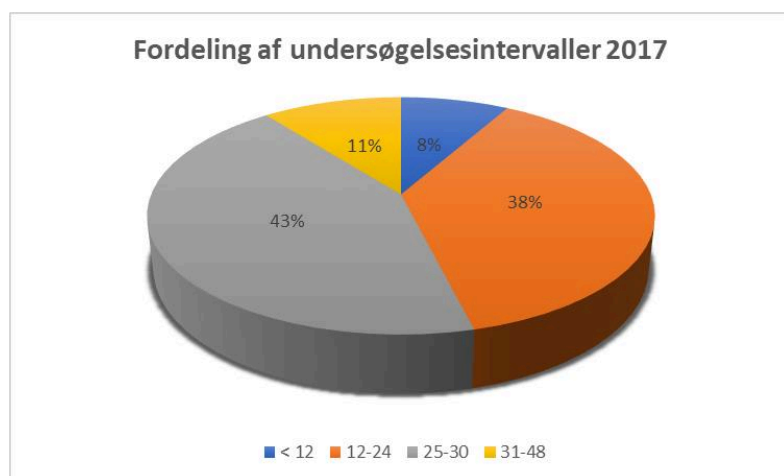
I december 2017 blev det første datatræk gennemført, således at næsten hele 2017 kunne indbefattes i datagrundlaget. Nedenstående præsenterer de væsentligste fund ift. status på den nuværende praksis i Børn og Ungetandplejen.

Vedrørende indberetningspligten på de 5-, 7-, 12- og 15-årige fremgår følgende af opgørelsen for 2017:

- 46% af de 5-årige har fået foretaget en tandundersøgelse
- 45% af de 7-årige har fået foretaget en tandundersøgelse
- 48% af de 12-årige har fået foretaget en tandundersøgelse
- 46% af de 15-årige har fået foretaget en tandundersøgelse

I gennemsnit drejer det sig om 46% af børnene fra de disse aldersgrupper, som har fået foretaget en tandundersøgelse, hvormed Børn- og Ungetandplejen derfor ikke har kunnet leve op til indberetningspligten.

Af data vedrørende intervaller mellem indkaldelser fremgår det, at 54% af alle børn og unge venter mere end de anbefalede max 24 mdr. på indkaldelse til tandundersøgelse.

Når børn og unge ikke indkaldes rettidigt, får de ikke den nødvendige sundhedsfremmende og forebyggende indsats (fx fluorbehandling og lakforseglinger af begyndende huller) samt behandlet huller i tænderne, mens disse er små.

Konsekvenser for tandsundheden

Der er sket en forbedring af tandsundheden over tid i Odense kommune, men fra 2015 og frem til nu, er denne positive udvikling stoppet. I en lang årrække har Børn- og Ungetandplejen formået at ”knække kurven” - primært med afsæt i det forebyggende arbejde – og færre børn og unge har haft forekomst af huller i tænderne. De seneste 2-3 år er der dog sket en stigning i antallet af børn med huller i tænderne og samtidig en stigning af det gennemsnitlige antal af huller hos børnene. Tendensen har indtil nu været mest alvorlig for småbørnsgruppen.

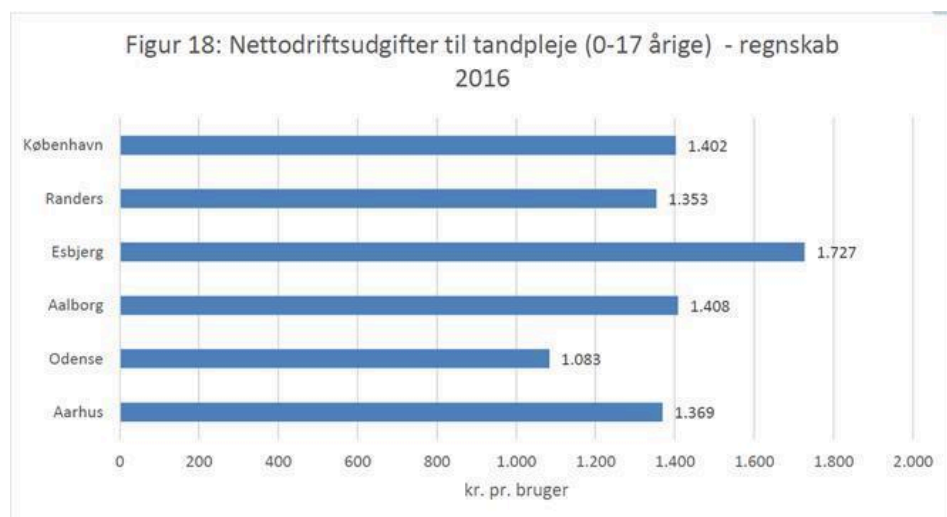
Når man sammenligner børn og unges tandsundhed i Odense kommune med tal på landsplan, ser det således ud:

- Den gennemsnitlige forekomst af huller i tænderne ligger højere for 5-, 7- og 17-årige
- Den gennemsnitlige forekomst af huller i tænderne for de 12- og 15-årige ligger på nuværende tidspunkt på niveau

Sundhedsmæssigt har det store konsekvenser for børn og unge, at de ikke kan indkaldes til tandundersøgelse rettidigt. Det kan betyde, at evt. huller i tænderne forværres, hvilket kræver større behandlingsmæssige indgreb – ind imellem operativt (tandudtrækninger af blivende tænder), end hvis barnet havde fået tilbudt en tidlig forebyggende indsats. Dertil bliver de økonomiske og ressourcemæssige konsekvenser i forhold til tungere behandlinger tilsvarende større. Endvidere spiller det etiske aspekt ind i at lade børn og unge vente i op mod 48 måneder til indkaldelse til tandundersøgelse med risiko for utilsigtet sygdomsudvikling.

Midler afsat til tandpleje i Odense kommune

Sammenlignes tandplejen i Odense kommune med de øvrige kommunale tandplejer i landets seks største byer, så er Odense kommune den kommune, der ligger lavest i udgifter pr. 0-17 årige. Nedenstående figur angiver udgift pr. barn til tandpleje i landets seks største byer:

Det er en markant forskel i udgiftsniveauet og bidrager måske til forklaringen på, at det på nuværende tidspunkt er vanskeligt at se alle de børn i forhold til rettidig forebyggelse og behandling i tandplejen.

Hvad skal der til, for at børn og unges tandsundhed kan forbedres i Odense kommune?

For at kunne understøtte børn og unge i Odense kommunes tandsundhed bedst muligt og bryde den nuværende negative udvikling er der behov for, at Børn- og Ungetandplejen i højere grad end i dag kan prioritere forebyggelsesindsatsen. Følgende faktorer kan tilsammen rette op på den negative udvikling:

- Tidligere indkaldelse til 1. undersøgelse af alle børn end ved de 3 år, der er standard i dag. Dette vil sikre tidligere opsporing af børn i risiko for cariessygdom (huller i tænderne) og dermed mulighed for tidlig forebyggende indsats.
- Tidligere opsporing af tandsygdom i det blivende tandsæt.
- Rettidig indkaldelse af alle børn og unge til undersøgelse jf. Nationale Kliniske Retningslinjer. Herved sikres mulighed for rettidige sundhedsfremmende, forebyggende samt behandlende indsatser.
- Ændret personalesammensætning med mere autoriseret tandsundhedspersonale dels for at nedbringe ventetiden til tandbehandling, dels for at få foretaget de regelmæssige tandundersøgelser rettidigt.

De næste skridt i forhold til situationen i Børn- og Ungetandplejen

Børn- og Ungeforvaltningen har været i dialog med KL og Sundhedsstyrelsen i forhold til at få klarhed omkring de lovgivningsmæssige rammer og de faglige anbefalinger på området. På baggrund heraf er der behov for at handle på det overblik, som dataindsamlingen har medført.

I den sammenhæng er der to vigtige parametre, som er vigtige at forholde sig til. Det drejer sig om indberetningspligten og størrelsen af undersøgelsesintervallerne.

I relation til indberetningspligten, så skal Odense kommune kunne efterleve lovgivningen efter de forskrevne kriterier for indberetning. Det betyder, at Odense kommune skal tilstræbe, at 100% af de på 5-, 7-, 12- og 15-årige får foretaget en tandundersøgelse og tandsygdomsstatus bliver undersøgt og indberettet. Det betyder helt konkret, at det er nødvendigt, at der prioriteres ressourcer til, at disse undersøgelser kan foretages på det rette tidspunkt for alle børn, således Børn- og Ungetandplejen kan leve op til indberetningspligten.

I sammenhæng med indberetningspligten men med et mindre tydeligt lovophæng er spørgsmålet omkring de generelle undersøgelsesintervaller. Det fremgår af [Bekendtgørelse om tandpleje nr. 1658 af 22/12 2017](#), at Kommunalbestyrelsen kan fastsætte de generelle retningslinjer vedrørende hyppigheden af indkaldelse af børn og unge til tandpleje.

Forvaltningen har undersøgt, hvorvidt Byrådet i Odense kommune ved tidligere lejlighed har benyttet sig af denne mulighed. Dette er ikke tilfældet i løbet af de sidste 15 år. Derfor har Børn- og Ungetandplejen taget udgangspunkt i de udstukne retningslinjer fra Sundhedsstyrelsen (senest de nationale kliniske retningslinjer), men dataoverblikket har vist, at det langt fra har været muligt at efterleve disse.

Selvom Byrådet principielt lovgivningsmæssigt har mulighed for at træffe en beslutning omkring et anderledes serviceniveau end de anbefalede undersøgelsesintervaller, kan forvaltningen af flere forskellige årsager ikke anbefale dette. Først og fremmest så vil der med en fortsættelse af de nuværende faktuelle undersøgelsesintervaller forventeligt ske både en stigning i ventetiden til de regelmæssige undersøgelser og en stigning i antallet af børn med huller i tænderne.

Dernæst ligger der også en styringsmæssig betragtning i relation til at kunne følge de anbefalede undersøgelsesintervaller. Det forholder sig således, at Byrådet ikke kan fravige kommunens forpligtelse i forhold til individuelle behov. Det betyder, at såfremt den autoriserede fagperson skønner, at der er behov for kortere intervaller til kontrol og forebyggende indsats, så har vedkommende ret til dette. Derfor hjælper de nationale kliniske retningslinjer med til at sætte rammen for det faglige niveau og strække indkaldeintervallerne op til 24 mdr., hvis der ikke er indikation for andet.

I bekendtgørelsen omkring tandpleje, fremgår det desuden at Børn- og Ungetandplejen skal være forebyggende. Samlet set betyder det, at forvaltningen kan anbefale Børn- og Ungeudvalget en samlet løsning for Børn- og Ungetandplejen ud fra to modeller. To modeller for det videre arbejde med at komme til at leve op til indberetningspligten, fremme muligheden for rettidig behandling jf. de nationale kliniske retningslinjer og ikke mindst have en positiv effekt på børnenes tandsundhed:

Model 1 – Tidlig opsporing og rettidighed i behandling – opstart 1½ år

Denne model er den mest omfattende og vil både imødekomme indberetningspligten, rettidighed i undersøgelser og behandling jf. de nationale kliniske retningslinjer og tidlig opsporing. Det særlige ved modellen er den tidlige opstart og dermed opsporing ved 1½ år og 6 års tæk, som er alderen, hvor mange af de blivende tænder er kommet frem hos barnet.

Undersøgelsesintervaller i modellen: 1½-3-5-6-7-9-11-12-13-15-17-årige

Model 2 – opstart 3 år, eksklusiv 6 års tæk

Denne model vil imødekomme indberetningspligten og holde sig indenfor grænseværdierne af de nationale kliniske retningslinjer (24 måneder)

Undersøgelsesintervaller i modellen: 3-5-7-9-11-12-13-15-17-årige

Begge modeller forudsætter, at børnene bliver set skiftevis af en tandlæge og en tandplejer. Denne fremgangsmåde er den faglige og økonomiske mest rentable løsning. Begge modeller sikrer, at lovgivningen bliver overholdt og, at tandsundheden forbedres over tid.

Økonomi

	2018	2019	2020	2021
Model 1	4,9 mio.	10,0 mio.	10,2 mio.	10,4 mio.
Model 2	3,5 mio.	7,2 mio.	7,4 mio.	7,6 mio.

Økonomien har kun halvårsvirkning det første år, da personalet først skal ansættes. Økonomien vil alt overvejende blive brugt til at ansætte tandlæger og tandplejere.

På trods af en økonomisk forhøjelse af Børn- og Ungetandplejens budgetramme vil Odense kommune i en sammenligning med de øvrige 6-byer, stadig være den kommune med laveste udgifter til børn og ungetandpleje, uagtet hvilken model der vælges.

På nuværende tidspunkt kan det ekstra budgetbehov finansieres ud fra følgende tilgange:

- Finansiering indenfor Sundhed og Forebyggelsesafdelingens egen ramme (budget 2018 er 126,9 mio. kr.)
- Finansiering via en omprioritering indenfor Børn- og Ungeudvalgets samlede ramme
- En kombination af de to ovenstående modeller.

Forvaltningen vender tilbage med en afdækning af mulige veje for finansiering og konsekvenser heraf, som udvalget kan træffe beslutning ud fra. Dette afhænger af Børn- og Ungeudvalgets drøftelse af de tre tilgange til finansiering af flere tandundersøgelser.

Bilag

Bilag 1 - Forløbsdiagram

Punkt 8: Status på Sammenhængende Borgerforløb

00.16.02-P20-7-17

Resume

SAMMENHÆNGENDE BORGERFORLØB – STATUS PÅ PROJEKTER

Økonomiudvalget besluttede som en del af rammeudmeldingen til budget 2016, at starte projekt Sammenhængende Borgerforløb.

Sammenhængende Borgerforløb er et kommunalt tværgående projekt mellem Ældre- og Handicapudvalget, Beskæftigelses- og Socialudvalget og Børn- og Ungeudvalget.

Det overordnede projekt består af en række projekter for specifikke målgrupper. 6 af projekterne går på tværs af forvaltningerne. De resterende projekter omhandler målgrupper inden for de enkelte forvaltninger.

Projektets formål er:

1. Borgerne oplever større sammenhæng på tværs af kommunen
2. Større effekt af de kommunale indsatser og ydelser
3. Medarbejderne oplever større sammenhæng på tværs af kommunen
4. Omkostningsreduktioner på servicerammen i ÆHF, BSF og BUF

Dette skal ske gennem en koordineret, helhedsorienteret indsats og fælles plan med borgeren i centrum. Målgruppen er borgere med komplekse sagsforløb og mange indsatser.

I forbindelse med behandlingen af projektets bidrag til rammeudmeldingen til Budget 2018 indstillede ØKU den 28/2 2017 til byrådet, at der skal ske kvartalsvis opfølgning til de respektive udvalg. Første afrapportering i 2018 på udvalgsrådet 20/3 består af en introduktion til de tværgående projekter og de interne projekter i de respektive forvaltninger samt en status på arbejdet i de tre spor, der forfølges frem mod udmøntningen af økonomien for 2019 i august 2018. Afrapporteringen i andet kvartal 2018 og frem vil indeholde data, der viser realisering af de økonomiske mål i 2018, samt borgere og medarbejders oplevelse af samarbejdet i projekterne.

Udvalgene blev senest orienteret om status i Sammenhængende Borgerforløb på udvalgsrådsmøder den 23/1 2018. Her blev udvalgene orienteret om, at der i tre spor arbejdes på målsætningerne for økonomien i 2019. De tre spor består af igangværende projekter, øget fokus på nye indsatser og bredt perspektiv på at skabe sammenhæng på hele rammen. Hvis fordelingen af økonomien i 2019 skal ske ved fordelingsnøgle, vil det ske efter nedenstående fordeling, hvor et forventet provenu på forsørgelsesudgifter under særlige driftsområder også er lagt ind.

Budgettilretning

2019 og
frem

Kr. 2019-priser

Styringsområde Service

Ældre- og Handicapudvalget -12.295.588

Beskæftigelses- og Socialudvalget -3.935.705

Børn- og Ungeudvalget -16.566.246

Styringsområde Særlige Driftsområder

Beskæftigelses- og Socialudvalget - Potentiale på styringsområde Særlige driftsområder -10.387.462

Økonomiudvalget – negativ pulje

43.185.000

Denne sag er på dagsordenen i både ÆHU, BSU og BUU og indeholder en fælles indledning om de tværgående projekter, hvorefter der er en forvaltningsspecifik beskrivelse vedr. de forvaltningsinterne projekter.

TVÆRGÅENDE PROJEKTER

Der arbejdes pt. med 6 tværgående projekter. Det er forskelligt, hvor langt de enkelte projekter er kommet i udviklingen og afprøvningen af nye løsninger.

Udsatte familier

Målgruppe: Udsatte familier, som modtager familiebehandling eller har anbragte børn, og som samtidig har en beskæftigelsessag i BSF. Ca. 310 familier med ca. 900 individer får ydelser/indsatser.

Det fremadrettede samarbejde om målgruppen:

- Fremskudt sagsbehandling fra beskæftigelsesområdet i BSF i Børne- og Ungerådgivningen

Målgrupperne kontanthjælp (aktivitetsparate) og uddannelseshjælp (aktivitetsparate)

- Samarbejdet om familier hvor mor/far modtager dagpenge eller kontanthjælp (jobparate)

Dette samarbejde vil ikke foregå via fremskudt sagsbehandling, men gennem anden dialog mellem sagsbehandlerne i de to forvaltninger

- Helhedsorienteret indsats – borgerkonsulenter

Der arbejdes på udvikling af en borgerkonsulentrolle der kan levere flere af de indsatser familierne modtager

- Digital Familieplan

Til at understøtte samarbejdet om og med familierne er der sat gang i udviklingen af en digitalt understøttet familieplan

Sindslidende med beskæftigelsessag

Målgruppe: Borgere, der modtager en indsats fra forløb sindslidelse i ÆHF og samtidigt har en beskæftigelsessag i BSF. Dette omfatter ca. 100 borgere.

Det fremadrettede samarbejde om målgruppen:

- Månedlige koordineringsmøder

Der afholdes månedlige koordineringsmøder mellem ÆHF og BSF med gennemgang af konkrete borgersager og aftale om koordineret indsats.

Erhvervet hjerneskade

Målgruppe: Voksne borgere mellem 18 og 65 år med en erhvervet hjerneskade, defineret som en akut skade opstået ved sygdom eller ulykke. Den samlede gruppe af Odense borgere, som årligt vil være omfattet af en erhvervet hjerneskade er ca. 130 borgere.

Det fremadrettede samarbejde om målgruppen:

- Neuroteamet

Neuroteamet er et tværgående team af medarbejdere fra ÆHF og BSF, der har et tæt samarbejde med borger og evt. pårørende for at sikre en koordineret, målrettet og sammenhængende indsats og forløb for borgeren.

- Borgerens plan

Som opsamling på Neuroteammødet udarbejdes borgerens koordinerede plan til dokumentation af den fælles tværgående indsats.

- Fælles it-løsning

En fælles it-løsning der indeholder borgerens plan og et overblik over møderne i Neuroteamet.

Overgang for unge med handicap

Målgruppe: Unge med handicap der overgår fra BUF til ÆHF og/eller BSF.

Det fremadrettede samarbejde om målgruppen:

- Ændring af indholdet i nuværende samarbejdsform og koordinering

Indførelse af en fælles systematik for samarbejdet med den unge og de pårørende.

- Systematisk inddragelse af den unge ca. ved det 16. år og efter behov

Den unge og de pårørende planlægges inddraget ved det 16. år i et mødefora med repræsentanter fra de dele af forvaltningerne, der har betydning for deres ønsker.

Overgang for unge med sociale problemer

Målgruppe: Unge mennesker i aldersgruppen 15 – 18 år, som har en social sag i Børn- og Ungerådgivningen i BUF, og som forventes fortsat at skulle modtage hjælpeforanstaltninger videre i det sociale system frem mod voksentilværelsen til uddannelse, job og derved egen forsørgelse. Disse unge mennesker overgår således fra BUF til BSF. Ca. 100 borgere overgår årligt.

Det fremadrettede samarbejde om målgruppen:

- Revideret samarbejdsaftale

Samarbejdet mellem BUR og UR baseres på en samarbejdsaftale mellem afdelingerne, hvor overdragelsen af sagerne sker efter endt grundskole – enten efter niende eller tiende klasse.

- Tre udviklingsspor

Samarbejdet er i regi af Sammenhængende Borgerforløb yderligere konkretiseret i tre udviklingsspor:

- Udviklingsspor 1: Målsætninger i borgernes handleplaner skal være tydelige ift. uddannelse, beskæftigelse, bolig og økonomi
- Udviklingsspor 2: På plejefamilieområdet skal der være et større fokus på at få klargjort borgeren til at flytte ud på eget værelse
- Udviklingsspor 3: På døgnområdet skal der være et større fokus på at de unge kan klare sig på eget værelse efter endt ophold. Også her skal det være et stærkt fokus på uddannelse, job, bolig og økonomi.

Genoptræning for borgere på kontanthjælp eller i ressourceforløb

Målgruppe: Borgere der modtager kontanthjælp (aktivitetsparate) eller er i ressourceforløb i BSF og som modtager et genoptræningsforløb i Team Odense på Træningscenter Hollufgård. Det er ca. 100 borgere årligt.

Det fremadrettede samarbejde om målgruppen:

- Fremskudt sagsbehandling

Der laves fremskudt sagsbehandling så jobrådgiveren og jobkonsulent kan være fysisk tilstede på træningscentret og dermed øge tilgængeligheden til rådgivning for borgeren og en enkel og ubureaukratisk mulighed for at koordinere forløbet med borgeren på tværs af indsatserne. Projektet afventer at de fysiske rammer på Hollufgård muliggør samarbejdet

Bilag 1 indeholder en yderligere beskrivelse af samarbejdet om målgrupperne i de tværgående projekter.

FORVALTNINGS INTERNE PROJEKTER

Ud over de tværgående projekter, har Børn- og Ungeforvaltningen, som nævnt ovenfor, et internt delprojekt under Sammenhængende Borgerforløb, En sammenhæng der forbliver sammenhængende.

Målgruppen for delprojektet er alle børn i alderen 0-18 år, med fokus på de børn og unge som befinder sig i positioner, der påkalder sig et særligt behov for opmærksomhed.

Projektet har en skole- og en dagtilbudsdel og har et samlet økonomisk potentiale på 8 mio. kr. om året fordelt med 6 mio. kr. på skoleområdet og 2 mio. kr. på dagtilbudsområdet.

Skoleområdet: (6 mio. kr.)

Forventningen er, at det tværfaglige samarbejde og tidlig inddragelse af barn og forældre bevirker, at færre børn og familier får behov for indsatser fra specialområderne, men kan få tilstrækkelig hjælp og støtte i almenområdet. Det skærpede samarbejde trådte i kraft pr. 1/1 2018.

Medarbejderne i Sundhed- og Forebyggelsesafdelingen har en vigtig rolle som leverandør af forskellige faglige indsigter og indsatser, som skoleområdet kan benytte sig af for at understøtte barnets trivsel og deltagelse i almenområdets fællesskaber. Det drejer sig om sundhedsplejersker, ergo- og fysioterapeuter, tale-/sprogkonsulenter, psykologer og familiebehandlere. Det gælder både i forhold til indsatser rettet mod barnet og familien, men også i forhold til det læringsmiljø, barnet befinder sig i.

En særlig støttemulighed er brugen af de tværfagligt bemandede, konsultative fora, hvor skolens lærere og pædagoger med og uden forældredeltagelse kan sparre med den tværfaglige gruppe. Foraene er netop blevet revitaliseret, således at der fremover er et sådant forum på alle skoler, og med deltagelse af sundhedsplejerske, psykolog og familiebehandler samt socialrådgiver og inklusionsvejleder.

Provenuet findes i denne kontekst på:

- Særskilt pulje til supervision/observation: Til arbejdet med obs-klasserne er afsat en fælles ramme på 0,250 mio. kr. årligt til supervision, konsulentbistand og til at sikre fleksibilitet ved justeringer i elevtallet i løbet af skoleåret.
- Betaling fra skolerne ved elevers visitation til ungdomsskolernes heltidsundervisning og til specialtilbud uden for kommunen: Skolerne betaler en årlig takst pr. elev (pt. 131.207 kr.), der er visiteret til specialtilbud. Der har hidtil ikke været opkrævet midler fra skolerne ifm. visitation til ungdomsskolernes heltidsundervisning og til specialtilbud uden for kommunen. Det vil årligt dreje sig om i alt ca. 37 elever. Det forventes, at en intensiveret indsats på Sundhed- og Forebyggelsesområdet vil betyde, at flere børn fremadrettet kan være i almentilbuddet. Provenuet er i den forbindelse fastsat til 4,9 mio. kr.
- Modtageflex: Rammen reduceres med 0,8 mio. kr., idet det må forventes, at en del af børnene ved en intensiveret SoF-indsats vil have brug for modtagetilbuddet i kortere tid.

Dagtilbudsområdet: (2 mio. kr.)

Med flere ressourcer til almenområdet er det muligt at skabe bedre vilkår for at rumme børn med særlige behov i almenområdet, hvormed det er muligt at reducere puljen til "særlige pædagogiske indsatser på dagtilbudsområdet".

Endvidere forventes det, at børnehusene har bedre mulighed for at løse mindre pædagogiske udfordringer ved læringsmiljøet i eget børnehus. Dermed mindskes behovet for regionspædagogiske indsatser.

Det er således muligt at foretage årlige reduktioner vedrørende regionspædagogiske indsatser på 1,2 mio. kr. samt reducere puljen "Særlige pædagogiske indsatser på dagtilbudsområdet" på 0,8 mio. kr.

EFFEKT

Flere kommer i uddannelse og job

Der forventes en positiv effekt på beskæftigelsen, bl.a. arbejdes der i projektet for udsatte familier på at øge beskæftigelsen for forældre med anbragte børn og forældre, hvis familie gennemgår familiebehandling. Ligeledes er det et mål at borgere med sindslidende kommer i uddannelse eller job.

Flere borgere er sunde og trives

Projektet forventes at have en positiv effekt på borgenes fysiske og psykiske sundhedstilstand, bl.a. i projekterne for borgere med sindslidelse og borgere med erhvervet hjerneskade.

Børn lærer mere og er mere kompetente

Der forventes at være en positiv effekt på de børn, der er en del af udsatte familier, når der samarbejdes om hele familiens situation på tværs af familie- og beskæftigelsesområderne.

Flere funktionsdygtige ældre og handicappede

Der forventes en positiv effekt på livskvaliteten for bl.a. de borgere, der er en del af overgangsprojektet for unge med handicap, når der på tværs af forvaltningerne samarbejdes om borgerens sag i bedre tid før overgangen.

Bilag

Bilag 1 - Sammenhængende Borgerforløb - tværgående projekter 2003-2018

Punkt 9: Arbejdet med unge og gode overgange

27.00.00-A00-16-17

Resume

Børn- og Ungeudvalgsmedlem Ulla Chambless har ønsket en orientering om, hvorledes Familie- og Velfærdsafdelingen arbejder med unge. Orienteringen skal give svar på følgende spørgsmål:

- Hvorledes arbejdes der fagligt med 15-18 årige, og hvad består opgaven konkret i?
- Hvordan sikres gode overgange til Beskæftigelses- og Socialforvaltningen (BSF) og Ældre- og Handicapforvaltningen (ÆHF)?
- Hvor mange unge drejer det sig om?
- Hvilke samarbejder er der med de andre forvaltninger i perioden op til overgangen fra en forvaltning til en anden med henblik på, at den unge får den bedst mulige overgang?

Den sociale sagsbehandling i Familie- og Velfærdsafdelingen foregår i Børne- og Ungerådgivningen (BUR), som er opdelt i to afsnit. BUR-S tager sig af børn og unge med vanskeligheder afledt af sociale forhold, og BUR-H tager sig af børn og unge med vanskeligheder afledt af funktionsnedsættelse/handicap. BUR-H kaldes også Handicapafsnittet.

Lovgiverne har lagt vægt på, at unge i udsatte positioner rustes til voksentilværelsen, og fra det 16. år indeholder serviceloven specifikke krav til foranstaltningshandleplanerne i form af konkrete mål for den unges overgang til voksenlivet, herunder i forhold til uddannelse og beskæftigelse.

Vedrørende unge i BUR-S

Unge fra BUR-S skal overdrages til Beskæftigelses- og Socialforvaltningen (BSF) efter endt grundskolegang. Det vil sige, når den unge har afsluttet 9. eller 10. kl. Dette tidspunkt varierer meget fra den unge er 15 til og med 18 (22) år, men i gennemsnit er den unge 17,2 år, når grundskolen afsluttes.

BUR-S er organiseret med 4 teams af ca. 16 socialrådgivere, som alle arbejder med børn og unge i alderen 0-18 (22) år.

Når BUR-S kan sagsbehandle unge over 18 år, skyldes det, at den unge ikke har gennemført grundskolegangen inden det 18. år og har fået bevilget efterværn. Efterværn kan bevilges til unge i alderen 18 til og med 22 år.

BUR-S anlægger et fremadskuende perspektiv på den unges liv, således at foranstaltninger bidrager til, at den unge bliver en aktiv part i eget liv og opnår tiltro til egne evner og muligheder med henblik på at blive inkluderet og integreret i samfundet. Foranstaltninger og andre indsatser for de unge skal bl.a. forberede dem på voksenlivets udfordringer, og gøre dem klar til uddannelse og beskæftigelse. Målet er, at de kan få en voksentilværelse med job og ansvar for egen tilværelse. BUR er meget bevidst om forskellene i sagsbehandlingens fokusområder alt afhængigt af, om sagsbehandlingen vedrører børn eller unge. Den børnefaglige undersøgelse og handleplanerne skal for unge koncentrere sig om selvstændighedsprocessen, så den unge får en sund døgnrytme, god hygiejne, stabil skolegang/uddannelsesforløb og økonomibevidsthed. Der tages udgangspunkt i brobygning mellem den unge og de betydningsfulde personer, som omgiver den unge - herunder en afsøgning af de ressourcer, der findes i den unges hverdagsliv, så den unge får behovsbestemt hjælp til at kunne fungere i hjemmet, på skolen/uddannelsesstedet, på jobbet og i fritiden.

Såfremt den unge ikke er anbragt, vil foranstaltningen som oftest være en kontaktperson til den unge. Timeantallet kan variere fra ganske få timer om måneden til en massiv ugentlig indsats. Det konkrete faglige arbejde med den unge om målene i handleplanen afhænger af den unges specifikke støttebehov. Hos nogle unge er råd og vejledning en tilstrækkelig indsats. Det kan for eksempel være vejledning om, hvordan man udarbejder husholdningsbudget og -regnskab, handler

økonomisk ind, vasker tøj, gør brug af NemID etc. Hos andre unge er der herudover brug for en mere inddragende og anvisende funktion. Den kan for eksempel bestå i morgenvækning, at følge den unge til uddannelse eller andre aftaler, handle ind og lave mad sammen med den unge foruden miljøterapeutiske indsatser.

Der er mellem BUR og BSF lavet en samarbejdsaftale om sagsoverdragelse, idet langt de fleste overdragelser fra BUR-S sker til BSF, mens et fåtal overdrages til ÆHF.

Det fremgår af samarbejdsaftalens tidsplan, hvornår de unge skal overdrages. På samme tidspunkt overdrages myndighedsansvar og økonomi.

Sagerne skal ved oversendelsen være opdaterede og indeholde dokumentation for afgørelser, aftaler m.v. Inden overdragelsen har BUR-S haft et tæt, behovsbestemt samarbejde med bl.a. skolepsykologer og Ungdommens Uddannelsesvejledere (UUO) foruden den unges familie og øvrige netværk.

En afsnitsleder fra hhv. BSFs Ungerådgivning (UR) og BUR-S har faste månedlige møder, hvor der kan sker sagsdrøftelse af de sager, som der ikke umiddelbart er enighed om. Det vil sige de sager, UR afviser at modtage. Det drejer sig efterhånden om meget få sager årligt.

Sagsoverdragelser fra BUR til BSF inden det 18. år begyndte i 2014. Efter nogle turbulente år har overdragelserne i 2017 fundet sin nuværende form, og der er nu meget sjældent uenighed eller tvivl om sagsgangene og overdragelserne.

BUR-S overdrager ca. 90-100 unge årligt til UR, mens ca. 5-10 unge overdrages til ÆHF.

Mange sager afsluttes i BUR-S, inden den unge afslutter grundskolegangen. Det er derfor forbundet med meget stor usikkerhed at anslå, hvilke unge, der efter endt grundskolegang, har behov for særlig støtte efter servicelovens bestemmelser.

Et fælles analysearbejde i projekt Sammenhængende Borgerforløb har ikke kunnet identificere parametre, som kan forudsige, hvilke unge der har et fortsat støttebehov.

BUR-S anlægger derfor et skøn, og inddrager UR fra den unges 15. år, når fortsat hjælpsbehov vurderes sandsynligt.

I de tilfælde hvor BUR-S er i tvivl om, hvorvidt den unge skal overdrages til både ÆHF og URs voksende (18-30 år), forelægges sagen for koordinationsudvalget ved den unges 17. år.

Vedrørende unge i BUR-H

Unge fra BUR-H skal overdrages til ÆHF og/eller BSF ved det 18. år. Opgaven med de unge er, på samme vis som i BUR-S, at forberede de unge og deres forældre på voksentilværelsen og de hjælpemuligheder, der findes til voksne.

Socialrådgiverne i Handicapafsnittets compensationsteam og foranstaltningsteam er specialiserede, så to ungesocialrådgivere i hvert team arbejder med unge i alderen 15-18 (22) år. Hvis der er behov for både kompenserende ydelser og foranstaltninger, varetager ungesocialrådgiveren i compensationsteamet begge områder. Når den unge fylder 15 år, overgår sagsbehandlingen således til en ungesocialrådgiver, som kontakter familien med orientering om skiftet og baggrunden herfor.

Unge, som formodes at have behov for støtte efter det 18. år, inviteres - enten særskilt eller i forbindelse med en årlig revurdering - til et møde sammen med forældrene. Ved mødet orienteres den unge og forældrene om den forestående overgang til voksensystemet. Den unges ønsker, drømme og behov for fremtiden drøftes. For sagsbehandleren er det vigtigt at afdække forventningerne fra den unge og forældrene og samtidigt gøre det tydeligt, at afgørelser om støtte efter

det 18. år træffes af ÆHF og/eller BSF. Forældrene informeres om, at kompenserende ydelser som merudgifter og kompensation for tabt arbejdsfortjeneste ophører ved den unges 18. år. I årene op til overgangen til voksensystemet forsøger BUR-H altid at finde løsninger, så overgangen bliver så uproblematisk som muligt. Hvis den unge op mod det 18. år for eksempel får behov for døgnaflastning, afsøger BUR-H sammen med ÆHF mulighederne for at finde en aflastningsinstitution, som også er godkendt til borgere over 18 år. Dermed sikres, at den unge ikke skal skifte aflastningsplads i forbindelse med det 18. år og overgangen til voksensystemet.

Selve arbejdet med selvstændiggørelse og forberedelse af den unge til voksentilværelsen foregår for de fleste unges vedkommende i forbindelse med det særligt tilrettelagte uddannelsesforløb (STU), hvor for eksempel botræning indgår.

I BUR-H arbejdes der i foranstaltningsteamet således med samme faglige tilgang som i BUR-S. Der er fokus på den unges almene, daglige livsførelse (ADL-funktioner) set i lyset af den konkrete funktionsnedsættelse, hvilket afspejles i handleplanens konkrete mål. Målene skal sikre bedst muligt funktionsniveau for den unge, så den unge, på trods af funktionsnedsættelsen, kan leve et så selvstændigt liv som muligt.

BUR-H overdrager i langt de fleste tilfælde den unge til ÆHF, og selve overdragelsen sker ved det 18. år. Indgangen til overdragelsen går via koordinationsudvalget, som afholder møde 1 gang månedligt, og drøfter sagen, når den unge fylder 17 år. Koordinationsudvalget består af repræsentanter fra BUF, BSF, ÆHF og Ungdommens Uddannelsesvejledning (UUO). Socialrådgiveren forelægger sagen, og den unges ressourcer og behov drøftes. Repræsentanterne fra forvaltningerne har mulighed for at spørge nærmere ind, og der træffes beslutning om, hvorvidt sagen skal overdrages til ÆHF, BSF eller evt. begge forvaltninger. Formålet er at søge forsørgelsesgrundlaget og støttemulighederne afklaret, så den unge og forældrene, i god tid inden det 18. år, er bekendt med mulighederne.

Såfremt den unge vurderes at kunne være pensionsberettiget, drøftes sagen på et pensionsmøde ved det 16 år.

Disse mødefora er veletablerede gennem mange år, og kører i en god gænge.

BUR-H sørger for, at den unge og forældrene tilbydes et møde med medarbejderen fra ÆHF, inden selve overdragelsen sker.

BUR-H overdrager ca. 30 unge årligt til ÆHF og BSF (primært vedrørende forsørgelsesdelen) og ca. 5 alene til UR/BSF.

Fra 2017 er der etableret et årligt tilbagevendende informations- og dialogmøde for unge over 16 år og deres forældre. Mødet arrangeres og afholdes af de tre forvaltninger: BUF, BSF og ÆHF. Mødet indeholder oplæg om de unges overgang fra børn- og ungesystemet til voksensystemet og de muligheder og udfordringer, det indebærer. Herudover er der mulighed for at drøfte konkrete spørgsmål med fagpersoner fra de tre forvaltninger. Det første møde i 2017 var godt besøgt, og tilbagemeldingerne fra de unge og deres forældre har været meget positive.

Generelt:

Overdragelse mellem forvaltningerne er et tema i forbindelse med Sammenhængende Borgerforløb.

Forvaltningerne udveksler p.t erfaringer om, hvad der kan gøres bedre. Blandt andet er der skabt opmærksomhed på plejeforældres og døgninstitutioners indsatser for at forbedre de unges kompetencer vedrørende blandt andet økonomi, husførelse, planlægning og sund livsstil, ligesom der arbejdes på at forbedre overgangen fra ung til voksen for borgere med funktionsnedsættelse eller handicap. Som en anden del af Sammenhængende Borgerforløb er tre medarbejdere fra BSF fysisk placeret i BURs lokaler, med henblik på at øge fagpersonernes indbyrdes tilgængelighed og sikre fokus på familien som helhed. Ungesagerne indgår på lige fod med afdelingens øvrige sager i denne samarbejdsmodel, hvor erfaringerne er gode og til stor gavn for både de unge, familierne og sagsbehandlingsprocesserne.

Forældre, der i en lang årrække har passet deres barn og modtaget kompensation for tabt arbejdsfortjeneste, kan økonomisk komme i en vanskelig situation, når den unge fylder 18 år. Forældrene er ikke længere berettiget til tabt arbejdsfortjeneste, og grundet langt fravær fra arbejdsmarkedet, kan det være vanskeligt igen at få beskæftigelse og opnå en lønindtægt. Grundet den gensidige forsørgelsespligt mellem ægtefæller opstår der et indtægtstab, og familien vil typisk ikke være berettiget til kontanthjælp. At have passet sit barn og oppebåret kompensation for tabt arbejdsfortjeneste, berettiger ikke til revalidering. Barnets overgang til voksensystemet indebærer derfor for nogle forældre en stor økonomisk forandring. Dette forhold indgår i Handicapafsnittets vejledning til forældrene.

Med hensyn til unge med funktionsnedsættelse er det en udfordrende opgave at starte overgangsforberedelserne så tidligt som muligt. Det har stor betydning for såvel den unge som forældrene at vide i god tid, hvad de kan forvente efter det 18. år. Samtidigt udvikler de unge sig løbende, og de behov, der konstateres ved det 15. år, er ikke nødvendigvis de samme ved det 18. år.

Af og til går samarbejdet mellem forvaltningen og borgeren i hårdknude. Med henblik på at løse op for sådanne situationer, er der afsat midler til at ansætte en forælderådgiver i Børn- og Ungeforvaltningen med ansættelse og fysisk placering i Familie- og Velfærdsafdelingens sekretariat. Forælderådgiveren er ansat pr. 1/4 2018, og er et tilbud til forældrene om neutral støtte til at få samarbejdet på fode igen.

Punkt 10: Aktuelle sager

00.01.00-A00-5305-17

Resume

- Orientering om sag ved familie- og velfærdschef Morten Madsen.
- Orientering om antal børn uden for dagtilbud samt børn, der passes i hjemmet.
- Orientering om indsatser for børn med flygtningebaggrund.
- Orientering om prisudvikling på døgninstitutioner og opholdssteder samt overblik over eksterne leverandører til forebyggende foranstaltninger.
- Oplæg om udvalgets besøg på institutioner.